

det gaar ikke i Længden at lægge meget store Byrder paa Landbruget. Da Landbruget er Hovederhvervsfildelen i Landet, og det dog skal yde haande til Statskassen og til andre Formaal, der ikke direkte høre ind under Statskassen f. Ex. til Tienderne, saa burde dette Landbrug ikke paa saa mangfoldige Maader gjennem Sognekommuner, gjennem Amtskommuner yde saa store Bidrag. Der er en Grænse for, hvorledes et saadant Brug kan drives nogenlunde med Fordel, men det er ikke uigtigt i et Land, hvor Landbruget er en Hovederhvervsgræn, ikke at bebyrde det alifor stærkt. Naar man nu spørger, hvad der er Grunden til den til Stede værende Pengetnaphed, som skulde afhjælpes ved dette Lovforslag, saa ville de Herrer strax se, at der ligger to Hovedgrunde for. Den ene Hovedgrund er selvfølgelig den Tilbagegang i Værdier, som en ugunstig Høst har medført, som har sat os tilbage omtrent for 40 Millioner paa et enkelt Aar. Dette er den første Grund. Den anden Hovedgrund er den Spekulation, som er gaaet forud, og som har bragt mange Medborgere til at anbringe deres opsparede Penge ikke i Sparekasser, men i Spekulationspapirer, hvorved der nu er lidt saadanne Tab, at der ikke under disse Omstændigheder kan reises Penge paa disse Papirer. Naar disse to Omstændigheder spises sammen, ville de ærede Herrer se, at om der ogsaa derved er kommet Vanskeligheder i Omsætningsforholdene, denne Spekulationslyst skulde man dog ikke støtte. Naar de ærede Herrer tale om, at Diskontoen bliver højere ved Terminerne, ville de dog saa ikke være saa venlige at tænke paa, hvad dette egentlig betyder. De, der have Penge, benytte sig af Lidsomstændighederne til at gjøre denne Pengere vare saa dyr som mulig. (En Stemme: Ja, naturligvis!) Ja, naturligvis, siger det ærede Medlem; det er saa rigtigt at sige, „naturligvis“, men der have vi Spekulationen i dens allernærmeste Skikkelse, den allernærmeste, at Personer ligesom uden nogenformhelst Uvillighed, uden at udrette det allermindste Godt for Staten eller for Omsætningen i det Hele benytte sig af de andre Medborgeres Pengetrang til at sætte denne Vare op saa højt som muligt. Naa, der kan i og for sig ikke indvindes Noget imod dette, men Samfundet faar ingen Gavn deraf, thi de Mænd, der have denne Vare, sætte kun deres Penge paa Steder, hvor Spekulationen gaar op efter mange Registre, de ere ikke den Slags Folk, der ville ngies med 4¹/₂ pSt., de ere Grossister ogsaa paa dette Omraade. Men nu har, — og det maa vi modarbejde — denne Lyst til at kjøbe Papirer, hvorved man faar langt over den almindelige Rente, grebet ikke lidt om sig. Vi have søgt at modarbejde, at disse Papirer komme ind i Landet derved, at de skulle stemples, men de Herrer ville vide, at naar man skal beskaffe dem omkring i Landet, er det saa uendelig vanskeligt at finde netop disse Midler. Nu ere imidlertid disse ærede

Medborgere blevne haardt straffede, disse Folk, som for Resten kun have fulgt Exemplerne, de flette Exempler fra oven, til at spekulere i Lombarder, Rumæner og Tyrker (Ufbrudelse). Sa der er Folk i Kjøbenhavnns nærmeste Omegn paa Landet, som spekulere i Tyrker, — nu have de faaet Smag paa det, og nu ser man, at Bankerne herinde, den ene efter den anden i denne Lidsperiode gjøre et efter min Mening fortviolet Forsøg paa dog at se at faae lagt en Rapsun paa Sparekasserne, for at der ikke skal gaa for mange Penge med ad denne fornuftige Vej til jævne Renter, forat der skal komme Mindre ind der, hvor man kan tvinge Renten op til 7—8 pSt. Hvis man altsaa gjennem et Forslag som dette kunde søge at lempe lidt paa den naturlige Rentefod i Landet, paa Hovednæringsbruget, der giver den store Mængde af danske Borgere baade deres Udkomme og deres Arbejde, saa siger jeg, at ethvert Skridt i den Henfæende under de nuværende Omstændigheder er nyttigt og gavnligt, og derfor takker jeg Forslagsstillerne. Men jeg vil indrømme lige over for det ærede Medlem fra Borningborg (Schroll), at jeg ikke kan fatte, at man kan blive ved med paa denne Maade at holde Krigsskattolben oppe, uagtet man har Overflod i Statskassen. Det er et sørgeligt Vidnesbyrd om den Aand, som gaar igjennem de Regjeringer, vi have haft siden Krigen 1864, at de, da de saae, at det gav klæffelige Midler ind i Statskassen at lægge en Skat netop paa de mindst bemidlede Forbrugere i Landet, lade denne Krigsskat vedblivende bestaa. Jeg vilde ønske, at der forelaa en Situation — for at henvende mig til det ærede Medlem fra Sørløbing (Chr. Pedersen) — som kunde samle Flertal baade i dette Thing og det andet Thing om at komme ind paa en fornuftig Overveielse af vore økonomiske Forhold og vore Bestatningsforhold, thi dette vilde være den sundeste Maade, hvorpaa vi kunde komme ud over de Vanskeligheder, hvori vi nu ere, og det vilde være et Flertal, som ikke knækkede saa let over igjen. Disse Bemærkninger har jeg ikke villet undlade at fremkomme med, og jeg gjentager endnu, at jeg vil haabe, at der maa komme et frugtbart Resultat ud af de ærede Herrer's Forslag.

N. Jensen (Standerborg Amts 2den Valgkreds): Jeg haaber, at den høitærede Finantsminister vil tilgive mig, dersom jeg har misforstaaet ham med Hensyn til den Udtalelse, jeg forhen tillod mig at citere, thi jeg har ikke med den bedste Villie kunnet forstaa den anderledes, end jeg før nævnte. Udtalelsen lød saaledes: „Jeg udtalte, hvad der var mit Skjøn, jeg troede at vide, hvad der var dette Things Skjøn, men jeg sagde, at hvis den samlede Rigsdags Skjøn gik i den samme Retning, vilde jeg ikke være nogen uovervindelig Hindring derfor“. Altsaa, naar